

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravištvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 102.

V Ljubljani, v četrtek 4. maja 1899.

Letnik XXVII.

Vestfalska pisma.

(Dr. J. Ev. Krek.)

IV.

Cerkovnik v Börnigu mi je imponiral: krepak mož pri petdesetih, obrit in inteligentnega izraza, lepo črno oblečen. Izprva sem mislil, da je duhovnik. A prižigal je sveče, spremljal domačega duhovnega pastirja pri vpeljevanju — Drugi dan mi ga predstavi moj ljubi gostitelj: »Nadučitelj Z...«

»Nadučitelj — in — cerkovnik,« sem zastokal.

»Da! Sam se je oglasil, ko nam je šla trda za dobrega cerkovnika. Izredno sem zadovoljen z njim. Vse ima v najlepšem redu.«

»In šolska gosposka dopušča to?«

»Zakaj ne bi dopuščala? Take stvari je ne brigajo. Sploh pa katoliškemu učitelju pač ne more biti v sramoto, če streže pri božji službi.«

Tako je govoril gospod Anton, ne jaz. Bilo je pa to na Pruskem leta 1899 in ne v katoliški Avstriji; na tistem Pruskem, kjer delujejo tisti znani »učitelji«, ki so nas pri Kraljičinem gradu premagali, kot pravijo.

Premagali bi nas še danes s svojim iskrenim verskim prepričanjem, s svojim strogo cerkvenim mišljenjem in življenjem.

Šola je na Pruskem državna. Država vzgaja in nastavlja učitelje, plačujejo jih občine. V tem oziru torej ni verska, ker se načeloma cerkvi ne dajejo tiste svete pravice, ki ji pristajajo pri vzgoji; dejanski pa je tako verska, da si mi niti v sanjah ne moremo predstavljati take v naši domovini.

Učiteljski pripravniki so ločeni po veroizpovedi. Katoliški imajo svoja učilišča in semenišča, — vzgajajo se izključno v semeniščih; — evangeliški — svoja.

Zakon pozna na pripravnicah samo veroučitelja-duhovnika. Vendar pa mnoga semenišča vodijo duhovniki. Pri zrelostnem izpitu je navzoč škofov komisar. Na temelju njegovega poročila daje škof posamnim mladeničem, ko nastopajo učiteljske službe — kanoniško pravico (missio canonica) podučevati v krščanskem nauku.

Učitelji podučujejo namreč z malimi izjemami krščanski nauk pod nadzorstvom domačega župnika. Župnik ima pravico tudi sam podučevati krščanski nauk, oziroma pooblastiti svojega duhovnega pomočnika za ta posel. A to mora naznaniti gosposki. Redni veroučitelj je učitelj sam. Šole so strogo ločene po veroizpovedih. Tako imenovane simultanske šole so samo tam, kjer je število katoličanov, oziroma evangelikov tako majhno, da ni mogoče vzdrževati dveh šol.

Veronauka ima učitelj po 5 ur — reci pet ur na teden po vseh razredih. V teh urah podučuje katekizem, svetopisemske zgodbe in cerkveno petje; v višjih razredih tudi razlago nedeljskih in prazniških evangelijev. Vrh tega sme duhovni pastir še po dve uri na teden podučevati otroke za prvo izpoved in ravno tako po 2 uri za prvo sveto obhajilo. Navadno se vrši ta poduk v cerkvi ob času šolskih ur, in sicer sme duhovnik zbrati učence iz raznih razredov in jih skupno podučevati.

Ali je potem čuda, če so v tacih šolah vzgojeni ljudje natančno podučeni v krščanskem nauku? Katoliško mišljenje jim navdaja kri in mozeg. Slepilne liberalne puhlice nimajo moči do njih. Nравne moči, ki koreninijo v temeljitem verskem prepričanju, se tem uspešneje razvijajo.

In omika? Ne vem, je-li sploh možno ljudsko omiko spraviti na višji stopinjo, nego je tu na

Vestfalskem in v Porenščini. Zatrjevalo se mi je že večkrat, da ne doboš hiše v teh krajih, ki bi ne imela svojega — dnevnika. Časopisje je vsled tega za čuda razvito. Vsak večji kraj ima svoj katoliški dnevnik, kakor n. pr. Herne, Recklinghausen, Münster, Paderborn itd. Na prostoru, ki ni večji nego sorško polje, izhaja deset dnevnikov, ki izhajajo povprek vsak v več nego 10.000 izvodih. In po kakšni ceni! Za 60 beličev na mesec (36 kr.) prinaša list poseben sel vsak dan v hišo. Nedeljske leposlovne in znanstvene priloge prinaša vsak list še posebej. V mnogih kmečkih hišah imajo poleg domačega dnevnika še večji svetovni katol. list — »Köln. Volkszeitung« ali berlinsko »Germania«. Za dobre knjige skrbi boro-mejsko društvo, ki ima po vseh farah svoje knjižnice in vrh tega še vsako leto razdaje celo vrsto dobrih knjig med ljudstvo. Analfabetov ni na Vestfalskem in v Porenščini niti jeden odstotek. Omika ljudstva se kaže tudi v stavbah, v hišni opravi in last not least — v kuhinji. Napredek v kmetijstvu in obrtu je silovit. Gospodarska organizacija, katero imajo v čislih tudi naši liberalci, odkar je izdal Ertl svojo knjigo o nemškem poljedelskem združništvu, je imela svoje korenine v tem jednotno v katoliškem duhu vzgojenem ljudstvu. »Westfäl. Bauernverein« deluje v tem smislu že skoraj 30 let.

Šolski otroci gredo vsak dan skupno pod vodstvom svojih učiteljev k sveti maši. Na desko, ki visi v cerkvi, napiše glavni učitelj številke, ki pomenjajo pesmi, ki se bodo pele pri sveti maši. Vsak učenec ima svojo zbirko cerkvenih pesmij. Po dvakrat, sem pa tja tudi po trikrat na teden je petá maša. Otroci pojejo latinsko mašo — vso, tudi introit in gradual — da je veselje. Vsak mesec prejemajo svete zakramente. Lepo jih je videti, kako se obnašajo v cerkvi in na ulici. Duhovnika in učitelja pozdravljajo, kot »veliki«. Pri-

LISTEK.

Romanje v sveto deželo.

IX.

Cerkev božjega groba. — Deseta, jednajsta in dvajseta postaja križevega pota. — Adamov grob.

Ko stopi romar v cerkev, pokaže se mu žalosten prizor. Na levi vhodni strani sede v gruči okolu nekega kotla turški vojaki, ki s pravo hladnokrvnostjo pijo kavo in pušijo iz čibukov. — To je deželna straža, ki je pobirala do vladarja Ibrahim-paše od vsakega romarja precejšnjo vstopnino. Dandanes je sicer vstop vsakomur, razven židov, brezplačno dovoljen, toda navzlic temu nima straža le praznega pomena, temveč ima tudi svoj posel. Turški guverner ima namreč ključce cerkve božjega groba, in v prisotnosti te straže se cerkvena vrata vsak dan odpirajo in zapirajo. Vrh tega vzdržuje straža notranji red, zadržuje in vrejuje o velikih praznikih preveliko gnječo in miri — večkrat tudi z biči — prepire, ki nastajajo med raznimi verami. Pri tej priliki naj opomnim, da je mnogo katoliških svetišč popolnoma porušenih,

druga so v rokah Turkov in razkolnikov, do nekaterih si pa prilastujejo siloma in krivično celo druga verstva posebne svojinske pravice. Tako n. pr. imajo v cerkvi Matere Božje celo Turki nekatera svetišča v lasti in imajo tam tudi posebne prostore za svoje molitve.

Dasi take razmere romanje užalijo, vendar ne smejo zgubiti upanja; še-le bodriti jih morajo k pobožni molitvi, da bi pridobila Cerkev zopet ta svetišča, pridobljena s krvjo in imetjem naših pradedov, katera so nam drugoverci vzeli s silo.

Cerkev božjega groba pa nikakor ni le jednostavna stavba, temveč združuje več različnih svetišč, cerkvá in kapel, ki so si glede velikosti, oprave in tudi sloga zelo različne.

Sveto hrepenenje vleče vsakega romarja k božjemu grobu. Toda obiščimo prej deseto postajo križevega pota. Tam je moral čakati Jezus zvezan, dočim so na Golgati postavljali križe. — Mimo grškega oltarja sv. Longine pridemo na mesto, kjer so si vojaki delili obleko Kristovo in vadljali za njegovo suknjo. Ko smo počastili X. postajo križevega pota, gremo okolu glavne razkolniške cerkve proti gori Kalvariji.

Osemnajst stopinj drži do hriba, na katerem

je končal Mesija svoje trpljenje z drhtečim vsklikom: »Dopolnjeno je.«

Kako bi ne bil krščanski romar, stopaje na ta hrib, ginjen do solz, kako bi ga ne pretreslo v srce vse to, kar se je tu godilo; kdo bi iskreno ne molil na tem mestu, obudil srčnega kesa in ne sklenil, da se hoče poboljšati?

Nizki oboki in temno slikane stene še mnogo zvišajo otožni vtis, ki ga napravlja na romarja kraj Jezusove smrti.

Dve kapeli značita mesto najbolj pretresljivih dogodb v sveti deželi. Na južni strani jo imajo katoličani, na severni pa razkolniki.

Najprvo stopimo v južno kapelo, kjer počastimo s četverkotnim mozaikom označeno mesto, kjer je bil Kristus pribit na križ. Ponižnega srca klečimo pri XI. postaji križevega pota.

Presunjeni bolestin spominov na to sv. mesto, gremo v severno kapelo, ki krije mesto križanja. Neštete svetilke razsvetlujejo z motnim svitom nizki prostor, na čegar straneh blesté zlate in srebrne podobe. Pod oltarjem blišči srebrna plošča, pristopna poljubom vernikov; v njeni sredini kaže nekaka odprtina mesto, kjer je bil postavljen križ Kristov. (Dvajseta postaja)

jazno se približajo in mu dajo svojo malo ročico — srečo.

Katoliški učitelji imajo mnogo katoliških učiteljskih društev in listov, kjer se skupno urijo v vzgojeslovnih stvareh in navdušujejo za Boga in dom. Sami dajejo večinoma najlepši vzgled otrokom in starišem. V raznih katoliških društvih so prvi pomočniki duhovniku.

Krajno šolsko nadzorstvo imajo večinoma — župniki. Vlada jih nastavlja. Pri tem poslu imajo mnogo več pravic, nego naši; tudi v pedagoškem oziru velja njihova beseda. Nikjer pa nisem videl, da bi moral kak učitelj župniku snaziti škornje ali kuharicam poljubovati roke, česar se po pravici boje pri nas. Jaz bi se tudi bal kaj tacega. Morda bi se dalo vendar pri nas tudi v šolskem vprašanju kam priti, ne da bi se uresničil ta hudi strah — ali kali.

Milo mi je delo, ko sem v šolskih berilih čital sestavke o našem Zveličarju in o ljubi Materi božji in tedaj sem si želel, naj bi bilo pri nas vsaj na pol tako, kot je na Pruskem.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. maja.

Ministerska posvetovanja v Budimpešti.

Dunajski uradni list je včeraj naznanil, da odpotuje ministerski predsednik grof Thun prihodnji teden za nekaj časa v Budimpešto. Mogoče je tudi, da pride iz Prage za njim tudi finančni minister dr. Kaizl. Ker nimata sicer nikakega posebnega opravila v ogerskem glavnem mestu, je prav verjetno, da se prično zopet dogovori z ogersko vlado glede nagodbene vprašanja in morda tudi glede proračuna, ki se predloži obema delegacijama. Mogoče pride v razgovor tudi ekspedicija na Kitajsko in še kaka druga, dosedaj tajna zadeva. Morda nam prihodnji dnevi kaj več pojasne.

„Večni predsednik“ Simson †. Minuli torek je umrl v Berlinu v 89. letu svoje starosti Edvard pl. Simson. Šele prejšnji dan je obhajal sedemdesetletnico svojega doktorstva. Njegovo rodno mesto Königsberg poslalo ga je leta 1848. v Frankobrodski narodni zastop, v katerem je bil še isto leto izvoljen tajnikom, podpredsednikom in predsednikom. Tudi nemški državni zbor ga je izvolil opetovano svojim predsednikom. Kot predsednik državnega sodišča v Lipekem je bil leta 1891 vpokojen. Simson je dvema pruskima kraljema ponudil nemško cesarsko krono. Leta 1849 je namreč načeloval deputaciji, ki je pruskemu kralju naznanila izvolitev za nemškega cesarja. Jednoindvajset let pozneje, 18. decembra 1870, je pa zopet načeloval deputaciji, ki je prosila pruskega kralja v Versaillesu, naj vsprejme cesarsko krono. Tako je postal mož v zadnjih petdesetih letih najbolj popularna oseba na Nemškem.

Mirovna konferenca in Vatikan. Vkljub vsestranskemu posredovanju ruske vlade in njej prijaznih diplomatskih zastopnikov, je vendar Italija dosegla, da Vatikan ni prejel povabila na mirovno konferenco in ga najbrže tudi ne bo zastopal pri tem posvetovanju papežev nunciij v Haagu. To pa tudi ni vseč katoliškim nizozemskim po-

slancem, ki bodo vložili proti temu odločen protest. Ta korak bodo najlažje izvedli povodom razprave o vladni predlogi, ki zahteva 75.000 gld. kredita v pokritje stroškov povodom mirovne konference. Ti možje protestujejo v že vložnem ugovoru najodločneje proti temu, da vlada ni povabila Vatikana in dveh južnoafriških republik, in zahtevajo, da jim ta svoj čin opraviči s tem, da predloži zbornici vse dotične akte in dopise, ki so vplivali na to odločitev. Temu protestu so se pa radi obeh južnoafriških držav pridružili tudi protestantski poslanci in je torej kaj lahko mogoče, da bo vlada povodom razprave o tem kreditu popolno poražena in da se bo morala v najvažnejem hipu umakniti s pozorišča.

Kriza v italijanskem ministerstvu. Kakor smo včeraj napovedovali, tako se je zgodilo, italijanski zunanji minister in za njim celo Pellouxovo ministerstvo je vložilo ostavko. — V včerajšnji seji poslanske zbornice bi bil moral ministerski predsednik odgovoriti na razne interpelacije glede zunanje politike, a ni imel poguma. Izjavil je marveč, da je vladi dobro znano, da je opozicija zelo močna, in da je prepričan, da zbornica v večini ne bi odobrila vladnega postopanja. Potem je poskušal general Pelloux splošno zagovarjati najnovejše korake italijanske vlade, potem pa kratko izjavil, da vlada ne more več spremeniti tega, kar je z ozirom na pospešitev trgovine na Kitajskem ukrenila, in da je vsled tega že vložila demisijo. Ministerski svet se je včeraj dvakrat posvetoval o neugodnem parlamentarnem položaju, končni vspeh pa je bil ta, da se je ministerski predsednik podal v Kvirinal ter podal kralju ostavko celega kabineta. Iti bi bil moral pravzaprav samo zunanji minister, toda kabinet se je hotel pokazati solidarnega in je tudi v celoti odstopil. Pellouxov kabinet je postal žrtev sanjunskega vprašanja. Centrum in konservativna stranka nista bila zadovoljna z vladnim postopanjem. Vsem so namreč še prav dobro v spominu krvne in denarne žrtve, ki so jih morali zastonj donášati za Eritrejo. Nekateri Pellouxovi prijatelji so sicer mislili, da bo odstopil samo zunanji minister Canevaro, drugi so pa celo trdili, da bo kralj raje razpustil parlament, nego žrtvoval sedanje vlado, toda, kakor se kaže, so se motili ti in oni; kriza v Italiji je popolna.

Majniška slavnost v Franciji je bila jednako slavnostim v drugih državah nekaj znak, da mej delavstvom navdušenje za praznovanje prvega maja vidoma pojema. Vendar pa treba dveh stvari omeniti izza teh slavnostij. Na običajnih shodih proslavljala sta socijalistična voditelja Jaurés in Pressensé „nedolžno žrtev“ žida Dreyfusa ter navduševala poslušalstvo za boj proti njegovim nasprotnikom. Še boljše so se pa obnesli socijalisti v Troyesu, ko so zahtevali od prefekta, naj takoj zapre samostan jezuitov, katere so v letu 1881. že pregnali, a so se pozneje zopet naselili v tem kraju. Prefekt je bil kajpada takoj pokoren socijalističnemu povelju ter si je v Parizu izposloval dovoljenje za izvršitev te zahteve. Tako so socijalisti ravno na dan 1. majnika pokazali, kako umevajo enakost, svobodo in bratstvo. Nemški

obdajajo 2·7 m dolgo, 1·3 m široko in 0·3 m visoko rudečkasto mramornato ploščo, takozvani kamen maziljenja.

Ta plošča pokriva mesto, na katerem sta po poročilu sv. evangelista Janeza (19, 38—42) mazelila Nikodem in Jožef Arimatejec Jezusovo telo. Tukaj je vedno dosti pobožnih molilcev, in dostiokrat vidiš tu Grke in Armence, ki merijo po tej plošči kos platna — svoje bodoče mrtvaško odelo, na katero jim potem pritisne jeden izmed tamošnjih menihov pečat.

Kamen maziljenja velja za XIII. postajo križevega pota.

Od tod krenemo na levo in kmalu pridemo v rotundo, ki se dviga nad 18. stebri in katero pokriva obokana kupola; sredi nje stoji majhna mramorna kapela v ruskem slogu, katera krije grob Kristov.

Nepopisna čustva prehajajo človeka, kledečega na pragu te kapele, svetišča vseh svetišč.

Zaman se zhirajo misli, da bi spoznale, kar se nudi na tem mestu našim telesnim očem.

Le goreča, tiha molitev in čut brezmejne hvaležnosti preveja naše srce. (Dalje sledi.)

socijalisti v tem oziru nekoliko drugače postopajo, kakor kaže zahteva po odpravi zakona proti jezuitom

Ivan Trnski.

V proslavo osemdesetletnice.

(Dalje.)

Leta 1854 je prišel Trnski za polkovniškega upravnega poročevalca v Glino, kjer je ostal do 1858. Preradović je prišel takrat kot četnik z Dunaja od glavnega štaba v Glino, a obema je bil polkovnik umni poštenjak in odlični hrvatski domoljub Anton baron Benko. Za Trnskega je bilo to drugovanje najsrečnejša njegova doba. Radi raznih sovražnih spletek, kakoršnih je bilo v Krajini vedno dosti, razdružili so naše umnike. Trnski je bil prestavljen v istej časti v Mitrovico, kjer je vendar slednjič postal meseca avgusta stotnik v Belej cerkvi. Tukaj mu je bil polkovnik Aleš Kukuljević. Tukaj je dovršil prevod »Onjegina«. Od tukaj so ga poklicali na Dunaj, da v poverenstvu pod predsedanjem generala Josipa Filipovića sodeluje pri pretresanju postav za Krajino. V tem poverenstvu je bil Trnski poročevalec ter se je odvrnilo marsikaj nepovoljnega iz dosedanjih postav ravno po njegovem posredovanju. Tukaj se je sprijateljil tudi z umnim polkovnikom Zastavnikovičem.

Koncem l. 1860 je bil Trnski prestavljen iz Banata v istem svojstvu polkovniškega upravnega poročevalca v Karlovec k slunjskemu polku, kjer mu je Zastavniković bil polkovnik. Tukaj je bil odlikovan l. 1863 za zasluge z redom Franja Josipa. Filipović ga je pozval še istega leta za svojega aktuara pri srbskem narodnem kongresu ter je bil za svoje neumorno delovanje l. 1864 imenovan za četnika in odlikovan po priporočilu generala Filipovića z redom železne krone. Za svojega prebivanja v Karlovcu je urejeval »Glasonošo« ter za ta časopis poleg mnogih drugih pesnij zložil celi prvi del »Kriesnice« (1862). Drugi del je napisal v Zemunu in Karlovcih. Kakor so »Kriesnice« bile napisane vsled spodbuje dr. Josipa Vranicana, da navdušuje Hrvatice za narodno stvar, tako je Trnski nagovorom od pokojnega Mesića za spomin 300 letnice Zrinjskega hitro zložil tudi v Karlovcu svojega »Sigetskega junaka«, a za tisočletnico sv. Cirila in Metoda svojo »Sveto pričo«.

Leta 1863 so izvolili Slunjani Trnskega za svojega poslanca v hrvatski sabor, a le ta ga je izvolil za svojega zapisnikarja in člana adresnega odbora. L. 1867 je postal Trnski po priporočilu bana Šokčevića izven reda podpolkovnik in poročevalec pri glavnem zapovedništvu v Zagrebu, kjer je poleg velike in obsežne svoje službene delavnosti bil l. 1868 glavni osnovelec »Vienca« in glavni pomagač »Jeronimskega društva«, za katero je napisal svojo pripoved »Učitelj Dobrišin«. Za to povest si je stekel vsestransko pohvalo od vseh strani Hrvatske.

Ko je l. 1869 Nj. Veličanstvo potovalo skoz Zagreb v Krajino, bil je Trnski po predlogu generala Gablenca prideljen najvišjemu spremstvu ter je bil pri zaslišanju v Karlovcu, na Reki, v Senju, v Petrinji in Belovaru ter pri najvišjem obisku kaznilnic Njegovemu Veličanstvu tolmač in poročevalec; pa je bil od cesarja pri tej priložnosti izven reda imenovan polkovnikom, premda ta čast takrat še ni bila ustanovljena za poročevalce pri glavnih zapovedništvih.

Trnski si je kot predstojnik upravnemu oddelku pod Šokčevićem, Gabloncem Mansdorf-Ditrichsteinom in Molinarijem stekel trajnih zaslug ter se je moral posebno pri poslednjem opirati v marsičem, ker se je prestrogo ravnalo v nekih upravnih poslih. Trnski je tudi leta 1870 dovolil Vondini, da je v vojaškem Sisku osnoval tiskarno ter izdajal »Zatočnika«, za kar so ga pa prav hudo napadali po časopisih, ali ga niso mogli pozvati na odgovornost, ker je delal po postavi.

Med tem ste bili l. 1871 razvojačeni dve varaždinski polkovniji ter je za urejenje belovarske županije bil izvoljen Trnski. Imenovali so ga kar na silo za prvega velikega župana ter je on s pomočjo Budisavljevića in Vukelića lepo uredil županijo, odprl v Belovaru tečaj za občinske biležnike, namestil dobre činovnike ter stekel poverenje med narodom. Sporazumno z občinskimi zastopniki je uredil šole in plače učiteljem, a da ni nobenega vprašal. A ker leta 1872 ni hotel

Zatopljeni v resno premišljevanje zremo pred sé in slušamo votlo doneče, pretresljive besede molečega duhovnika: »Hic crucifixus est!«

Kdo bi preštel spomine, kdo bi premeril misli, ki prešinjajo v par trenutkih na tem mestu romarjevo dušo in srce!

Da je to svetišče pristno, da se je križanje res tu vršilo, priča nam skala, ki se je ob Jezusovi smrti na Golgati razpočila in katero vidimo tu pred seboj.

Pobožna legenda nam pripoveduje, da je bil nižje Kristovega križa pokopan v neki votlini Adam, in da je skozi razpoko kapljala Kristova kri, kakor resilna voda na Adamovo glavo. — Na to legendo nas spominja mrtvaška glava, ki jo vidimo večinoma ob vznožju vsacega razpela.

X.

Kamen maziljenja. — Trinajsta postaja. — Božji grob. — Štirinajsta postaja

Počasi zapuščamo mesto Kristove smrti, stopamo navzdol po Kalvariji in se bližamo cerkvenim vratom. Velikanski lestenci in krasne svetilke

podpirati pri volitvah vladnih kandidatov, odstopi, a cesar ga je odlikoval s tem, da mu je podelil komturški križ reda Franja Josipa.

Iz Belovara se je preselil Trnski v Zagreb, kjer stanuje od tega časa neprenehoma. Mažuranić ga je želel imeti za velikega župana na Reki, toda ni uspel, a mesto oddelnega svetnika v oger-skem domobranskem ministerstvu je odbil sam, ker bi se bil moral odreči polkovnijski časti ter podvreči mlajšemu. V Zagrebu je bil zopet dodeljen zapovedajočemu generalu Molinariju ad personam, kjer je prevzel težavno delo ter predstavljal na hrvatski jezik razprave o pomanjkanju vode na Krasu, o regulaciji Save in knjigo o Krasu hrvatske Krajine. Pod zapovedništvom Franje barona Filipovića so poverili Trnskemu odkupniški posel za krajiško železnico, kar je trajalo celih pet let. Ko je dokončal dela tudi za siško-dobrlinsko progo, stopil je v mir leta 1885, ko je do-slужil popolnih 44 let cesarske službe.

(Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. maja.

(Bajke iz »Tisoč in ena noč.«) Ne, ne, kdo bi se jezil o »Narodovih« lažeh, o ne, samo pomilujemo verne »Narodove« bralce! To so res dobre dušice, zveste dušice, pa poslušne dušice! »Narod« jim je »nezmotljiv«, detudi sicer ne puste niti Bogu nezmotljivosti! Kar reče »Narod«, to je kakor pribito! »Narodova« beseda jim je dogma, »Narodove« bajke evangelij, »Narodove« laži resnica! Zadnjič je pisal »Narod«, koliko tisočakov je združena opozicija dobila za volitve od knezoškofa, koliko iz katoliškega sklada, koliko iz potresnega fonda, vsega skupaj menda čez 35.000 gl. »Narod« je pisal prav zares, le nazadnje je kaj modro pristavil: »ne verjamemo«, da mu ne bi kdo očital, češ da je Kljukec, lažniv Kljukec in še prav debelo lažniv Kljukec! In dobre dušice, zveste dušice, pa poslušne dušice »Narodove« so po vsi Ljubljani raznesle »novo novico«, da je škof razmetal za volitve čez 35.000 gl. iz tega in tega fonda — prav zares, le tiho so dodajale: pa ne verjamemo! Kmalu potem je »Narod« že lahko prav za gotovo pisal o tisočakah iz škofove blagajne in tudi po Ljubljani so o tem vedeli prav za gotovo! Sedaj pa že piše o »ogromnih svotah« iz potresnega fonda, iz Lilienthalove zapuščine, in še »od drugje«, pa »iz tajnih fondov, o katerih nihče ne ve, kje jih je klerikalna stranka dobila...« Besedica: »ne verjamemo« je v Narodu po dolgi rabi že odpadla, in prepričani smo, da bode zopet krožila po Ljubljani »nova novica« o »tajnih fondih klerikalne stranke, o katerih nihče ne ve, kje jih je dobila«, in krožila bo tudi brez besedice: ne verjamemo! »Narod« je res glasilo — razumnikov!

(Boj zoper škofa.) »Narod« je škofu napovedal — boj. »Narod« je popir, popir se ne more bojevati; torej »Narod« očitno misli le svoje bravce. Bravci »Narodovi« naj se vzdignejo zoper škofa! Zakaj pa? Zato, ker je škof proklel hišo nepravnosti! To zadnji resnični vzrok, da mu je »Narod« napovedal boj. Sedaj pa le zoper škofa! Radovedni smo, koliko mož bo javno nastopilo! Oj ti Ljubljančani! Kogar vprašaš o »Narodu«, vsak se ga sramuje in vsak se pridruša, da ga obsoja. A naročajo ga vendar le, bero ga vendar le! S svojim denarjem plačujejo hlapce, ki stikajo za pikantnimi novicami, kradejo privatna pisma, lažejo, po drevoredih pretepajo duhovnike. S svojim denarjem jih plačujejo, da sčujejo zoper škofa, in še to si puste, da v njih imenu sčujejo, v njih imenu napovedujejo boj!

(Državna podpora.) Poljedelsko ministerstvo je kmet. podružnici v Grahovem na Notranjskem za ograjo drevesnice darovalo 100 gl.

(Štajerski deželni zbor) je imel včeraj 26. sejo, v kateri je odsek za občinske stvari predlagal, da se trg Vozenice izloči iz dosedanje občine ter ustanovi kot samostojna občina. Poročevalec baron Kellersperg naglašja, da je ta ločitev potrebna iz gospodarskih in narodnih ozirrov. Vasi Dravče, Št. Janž in Št. Vid naj bi za se tvorile občino, trg Vozenice za-se. Ta predlog podpreta deželni odbornik dr. Reicher in poslanec Lenko, ki trdi, da slovenska večina iz okolice zatira nemško manjšino v trgu. Predlog pa pobijata slovenska poslanca Vošnjak in dr. Rozina, kateri na-

glša nasproti renegatu Lenkotu, da umeva njegovo voljo, ker ga slovenska večina ni izvolila županom. Trg Vozenice šteje samo 297 prebivalcev in je torej premajhen za samostojno občino. Doslej ni bilo preprirov v občini, a nastali bodo po ločitvi vsled delitve občinskega premoženja. Vse besede so bile bob ob steno, večina je sklenila razdelitev občine. Dalje poroča dr. Link o lokalnih železnicah. Za lokalno železnico od južne železnice do Rogatca in deželne meje se določi deželni prispevek v znesku 400 000 gl. Iz poročila je razvidno, da so prometni vspehi skoraj vseh lokalnih železnic neugodni; primanjkljaj železničnega zaklada je leta 1897 znašal 97.759 gl.

(Hrvaščina na ljubljanski realki.) Znani sklep kranjskega deželnega zbora, da se na ljubljanski realki hrvatski jezik vpelje kot učni predmet, je naše brate onkraj Sotle jako razveselil. Vsi hrvatski neodvisni listi z veseljem pozdravljajo ta sklep, ki znači iskreno pobratimstvo slovensko-hrvatsko. Kakor čitamo v »Obzoru«, je sklenil klub hrvatske opozicije, da odpošlje pozdrav in čestitko predsedstvu deželnega zbora kranjskega. Isto so storili znani rodoljub dr. Lovro Vidrič ter vredništvi »Obzora« in »Vienca«. Jednako čestitko je poslal gospodu Povšetu znani hrvatski pisatelj Šandor Gjalski. Živela slovensko-hrvatska vzajemnost!

(Na ljubljanskem magistratu.) Opiraje se na § 19. tiskovnega zakona pozivlja se cenjeno vredništvo, da z ozirom na notico »Na ljubljanskem magistratu« v Slovincu št. 98 objavi nastopni popravek: Ni res, da se v uradih na magistratu agituje. Ni res, da je v takih nastopih posebno agilen policijski svetnik Podgoršek. Ni res, da je imel odličen pristaš opozicije v volilnem času samo za trenotek predolgo odprto gostilno. Ni res, da se je morala vsleg tega iti opravičevati njegova žena. Ni res, da je opravičevanje žene Podgoršek prekinil z opazko: »Saj Vaš mož tako ni na našo stranko«. Res je pa, da je Ivana Marouta, gostilničarja na Radeckega cesti št. 24. naznanila mestna policijska straža, da je imel v noči od 25. na 26. aprila t. l. do ene ure po polnoči odprto gostilno. Res je, da se je na to poslalo Ivanu Maroutu povabilo k uradu, da pa je prišla njegova žena rekoč, da mož nima časa priti. — Res je, da je žena priznala, da je bila gostilna do ene popolnoči odprta in da je to s tem opravičevala, da so prišli proti polnoči v gostilno pristaši »Narodne stranke«, katerih niso mogli spraviti iz gostilne. Res je, da je nato magist. policijski svetnik Podgoršek odgovoril, da je vse jedno, kdo je bil v gostilni in da mu to tudi mar ni in da bode zaradi prestopka policijske ure plačati en gold. kazni. Res je, da je magistratni policijski svetnik Podgoršek še rekel ženi, da se proti temu lahko pritoži, da pa je žena globo takoj plačala. V Ljubljani, 1. maja 1899. Župan: Ivan Hribar.

(Iz Gorice) se poroča, da se italijanski poslanci posvetujejo o slovenskih zahtevah, katere je označil dr. Gregorčič v svojem pismu na deželnega glavarja dr. Pajerja. Kdor pozna italijanske zastopnike, je prepričan, da nikdar niso mislili na spravo v duhu jednakopravnosti in da bodo odklonili slovenske zahteve. Potem pa je tudi slovenskim poslancem jasno odkazana pot.

(Banka »Slavija« na Štajerskem.) Poroča se nam: Pred kratkim čital sem v »Deutsche Wacht«, da je banka »Slavija« nekega štajerskega slovenskega kmeta zaradi borih 3 gl. beri treh goldinarjev ali šest kron s pomočjo svojega zastopnika dr. Tavčarja tako temeljito eksekvirala, da mu je napravila stroškov okrog 100 gl. beri jeden sto goldinarjev ali dve sto kron. Če je to res — preklicalo se vsaj ni — potem je treba pač premišljevat, kaj je za slovenskega kmeta bolje, ali katoliška gospodarska organizacija ali pa liberalna banka »Slavija«.

(Osebne vesti.) Topilničarskim nadzornikom v Idriji je imenovan Jos. Vitouš. — V torek je na Robu umrla soproga tamošnjega trgovca J. Udoviča.

(Naznanilo slovenskim romarjem.) V Clausetto na Benečanskem je sloveča božja pot sv. Krvi, kjer se vrši vsako leto glavni shod šesto nedeljo po veliki noči. Tudi slovenski romarji dohajajo v ta kraj, pa zaradi laščine ne morejo opraviti svoje pobožnosti, kakor bi jo radi. Zato jim naznanjamo,

da bodo dobili omenjeni dan (14. maja) ondi slovenskega duhovnika, ki jim radovoljno postreže v dušnih zadevah.

(Pošta v Kranju.) Poštno ravnateljstvo v Trstu je trgovinskemu ministerstvu nasvetovalo, naj se poštni in brzojavni urad v Kranju podzavi. Ministerstvo je odgovorilo, da je iz finančnih ozirrov to sedaj nemogoče.

(Požar.) V Dogošah pri Mariboru je prošli teden nastal požar v gospodarskem poslojpu Fr. Schöna. Škode je do 1000 gl., zgoreli so tudi štirje prešiči.

(Strica iskat) sta prišli v soboto v Ljubljano dve devetletni deklici z Rečice na Štajerskem brez denarja in hrane. Ko sta deklici jokaje izpraševali neko ženo o svojem stricu Št., sliši ju policijski stražnik ter odpelje k stricu. Toda veselje je bilo kratko. Prišli sta otroka iskat dve ženski v velikih skrbeh ter odvedli zopet nazaj na Štajersko.

(Že zopet smodčice pokajo.) Dne 25. aprila je v Trstu neki redar pusil smodčico za 1½ kr. Sreča je hotela, da jo je hotel ugasniti — menda ni bila dobra, — prasknil je ob zid ž njo, in ta hip se je razletela. Oblasti preiskujejo.

(Potopljen parobrod.) Ta teden sta trčila ob istrskem obrežju dva parobroda »Flink« in »Petka« nedaleč od Vrsara. Prvi je bil last župana Tonettija iz Plomina in drugov, a drugi je bil last dubrovniškega parobrodnega društva. Parobroda sta plovila v nasprotni smeri. »Flink« je udaril ob »Petko« in se je tako poškodoval, da je v kratkem času utonil, dočim je drugi le malo poškodovan. Mornarji pravijo, da je kriv nesreče kapitan »Flinkov«. Druge nesreče ni bilo, nego da se je »Flink« potopil z vsem blagom.

(Na Reki) je guverner grof Szapary otvoril industrijsko razstavo, katero so že obiskali razni dostojanstveniki in velika množica ljudstva.

(V krčmi.) Brivec Anton Müllner iz Trsta je bil dne 26. m. m. na Reki v gostilni s tovariši. Zagrabil je čašo, da jim nazdravi, pa je bil tako nespreten, da je čašo razbil in si pri tem roko tako prerezal, da so ga morali spraviti v bolnišnico.

* * *

(S klobaso se je zadavil) kočijaž Janez Stern na Dunaju. To je sicer nekaj čudnega, ampak če kdo tako je, kakor Stern, je mogoče. V gostilni je stavil z nekim pivcem, da bo požrl celo klobaso na jedenkrat. Požrl jo je, pa ne popolnoma, ker je v nekaj trenutkih padel mrtev na tla. Zadušil se je.

(Poneveril) je v Hebu uradnik Ferdin. Knapp 10 000 gl. Je že pod ključem. Na Dunaju je bankir Karol Goljat si prilastil depozitov za 40.000 gl., katere je vložil pri njem Nevljinski, vrednik lista »Correspondence de l'Est«.

(Hrvati v Ameriki) napredujejo v vsakem pogledu. Živi jih v raznih ameriških državah okoli 200.000, a v mnogih krajih nimajo svoje božje službe, zato se trudijo, da si zgradé cerkve. Tako so si v Steeltonu postavili lepo cerkev, v kratkim bode dogotovljena v Alleghenyu, in Hrvatje v Chicagu so osnovali odbor, da nabira prispevke za hram božji.

(Novo zlato.) Na Francoskem se nekateri krogi jako pečajo z novo kovinsko zlitino, ki je povsem podobna zlatu. Ta zlitina sestaja iz 96% bakra in 4% antimona. Te dve kovini se skupaj stopita in zlijeta in zaradi večje gostobe se pridene nekaj magnezija in apna. Kilogram te zlitine stane 3 do 4 franke in je torej tisočkrat cenejša od zlata.

(Štrajk.) V Charlesroi v Belgiji štrajka 21.500 delavcev, v Meranu 12.800.

(Amerikanski posli.) Amerikanski listi prinašajo prav »amerikansko« novico o »trustu za dekleta.« Ta »trust« je neki tako ojster, kakor malokateri. Prvi pogoj trusta je nesrečna plača za deklet najmanj šestnajst dolarjev (40 gl.) Toda s povišanjem plače se dnevna opravila zmanjšajo. Po regulaciji se sme baje samo to delo opravljati: kuhanje in majlino perilo; srajce, ovratniki in zapestniki se morajo pošiljati v perilo javnim pralnicam. Dekle ne smejo nobenega drugega dela opravljati, kakor snažiti hodnike, čistiti preproge ali snažiti okna. Samo za kuhinjsko peč smejo premog prinašati, za druge ne. Jeden dan v tednu hočejo služkinje imeti prost, po letu dva tedna počitnice s polno plačo, da se od dela, ki ga niso opravljale — odpočijejo.

(Telefonsko zveze) med Ameriko in Evropo snuje Edison. V pokrepljenje električnega toka namerava narediti plavajoče svetilnike. Temu projektu manjka samo še jasnosti in denarja.

Društva.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu so od zadnjega izkaza darovali: Gospod Josip Pauer, trgovec v Braslavčah, 5 gld., gospod dr. Valentin Krisper, odvetnik v Ljubljani 10 gld., slavna posojilnica v Gorenji Radgoni 5 gld., gospod Anton Virbnik, c. kr. profesor v Novem mestu 5 gl., gosp. Ferdinand Seidl, c. kr. profesor v Gorici 2 gl., gosp. Anton Šlamberger, c. k. notar v Kranju 5 gld., gosp. dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Celovcu 3 gl., slavna posojilnica v Mariboru 50 gl., vč. gospod o. franč. Sač. Pirc, dohodninar benediktinskega samostana v St. Pavlu 5 gl., gospod dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, o priliki častnega večera očetu Fr. Hrašovcu 10 gld., slavna posojilnica v Slov. Bistrici 25 gl., slavna Savinjska posojilnica v Žalcu 20 gl., gospod dr. Karol Hočevnar, c. kr. sodni pristav pri Sv. Lenartu, 3 gld., gospod dr. Jožef Vošnjak, zdravnik v Slov. Bistrici, 5 gld., slavna posojilnica v Ptujju 100 gl., slavna okrajna hranilnica v Idriji 25 gl., ptujski rodoljubi dohodek veselice 15 gl. 30 kr. Dalje je gospod dr. Fr. Rosina, odvetnik in deželni posl. v Ljutomeru, nabral med tamkajšnjimi rodoljubi vsoto 27 gl., h kateri so darovali: slavna okrajna posojilnica 15 gld., slavna čitalnica 5 gld., gospod Anton Božič, posestnik v Radoslavcih 1 gl., gospod dr. Mihalič, zdravnik v Ljutomeru 1 gl., gospod Kocuvan 50 kr., gospod Josip Ivančič 50 kr., gosp. Ivan Skuhala 50 kr., gospod Alojzij Pavlin 50 kr., gosp. dr. Franč. Rosina 3 gld. V Novem mestu je nabral gospod Francišek Vadnjal, c. kr. gimn. učitelj, vsoto 33 gld., imena darovalcev priobčimo drugič. Vsem gospodom podpornikom izreka odbor presrečno zahvalo in priporoča društvo tudi nadalje. Podpore je pošiljati društvenemu blagajniku, gosp. Frančišku Železingerju, c. k. gimnazijskemu profesorju v Gradcu (Zinzen-dorstrasse 32).

Telefonska in brzojavna poročila

Zagreb, 4. maja. Predlog, da se uvede hrvatski jezik v slovenske šole, bode še trdneje združil bratska srca in misli Hrvatov in Slovencev. Zato pozdravljam najsrčneje vaš predlog, ki naj bi bil porok boljše bodočnosti Hrvatov in Slovencev.

Korenič,
urednik „Katoliškega lista“

Budimpešta, 4. maja. Cesar je včeraj nadzoroval budimpeštansko posadko in se opoludne z nadvojvodo Franom Ferdinandom odpeljal v Gödölö.

Rim, 4. maja. Listi poročajo, da ostane na krmilu italijanske vlade sedanji minister-ski predsednik general Pelloux in da pride mesto Canevara v ministerstvo bivši minister-ski predsednik Sonino.

Rim, 4. maja. Včerajšnja seja poslanske zbornice je bila zelo burna. Opozicijski poslanci so glasno ugovarjali izvajanjem minister-skega predsednika. Posl. Bovio in Mazza sta izjavljala, da vlada postopa nekonstituci-jonalno, ker vložil demisijo, predno je odgovorila v zbornici na stavljene interpelacije.

Predsednik je nato izjavil, da bo zasedanje tako dolgo preloženo, dokler se ne reši minister-ska kriza.

Manila, 4. maja. Akoravno se je poslednje dni mnogo govorilo o mirovni-pogajanjih, je moral vendar general Lawton pričeti včeraj ljut boj z vstaši. Brzojavna zveza z bojiščem je pretrgana.

Umrli so:

3. maja. Katarina Pojč, krojača vdova, 74 let, Karlovska cesta 7, trebušna vodenica.

V hiralnici:

2. maja. Marijana Kalan, dninarica, 62 let, vsled raka.

V bolnišnici:

30. aprila. Frančiška Tomazič, delavca žena, 37 let, Lenkaemie lymph. lienalis. — Marjeta Pirc, gostija, 62 let, naduha.

1. maja. Ivan Šabec, kovač, 36 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm	Tempera-tura po Celziju	Vetrevi	Nebe	Padavina v 24. urah
3	9 zvečer	731,0	12,2	sr. jzah.	jasno	0,0
4	7. zjutraj	730,9	10,2	sl. svzh.	dež	
	2. popol.	732,1	8,0	sr. svzh.	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 13,1°, normale: 12,4°.

Zahvala. 445 1-1

Ker mi v sedanjem trenutku ni mogoče direktno se zahvaliti za izredno mnogobrojne, povodom smrti moje drage, nepozabne soproge došle mi dokaze iskrenega sočutja, dovoljujem si najprej tem potom za dobrotvorne dokaze iskrenega sočutja izraziti svojo najtoplejo in najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 3. maja 1899.

Ferdinand Klemenčič,

stavbeni nadsvetnik,
v lastnem in imenu svojcev.

Za ličenje kositernih predmetov, bronzo imitacijo, bronžiranje kipov, iz mavca, bronžiranje ograj pri stopnicah, vse v najfinjši izvršitvi, priporočila se **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 26 11-2

Razpošiljanje sukna le privatnikom!

Odstrižek 3-10 m dolg, dosti za jednega gospoda, stane le:	gld. 2.80 iz dobre	ovčje volne
	> 3.10 iz dobre	
	> 4.80 iz dobre	
	> 7.50 iz fine	
	> 8.70 iz fine	
	> 10.50 iz najfinejše	
> 12.40 iz angleške		
> 13.95 iz kamgarna		

Odstrižek zn. črno salonsko obleko gld. 10.—. Blago za površnike meter od gld. 3-25 više; loden v lepih barvah odstrižek gld. 6.— do 9.95; peruvijen in doskin, blago za opravo državnih, železniških uradnikov in sodnikov; najfinejši kamgarni in chevot-blago za uniformo finančne straže, žandarmerov itd. razpošilja 100 po tovarniški ceni najbolje znana 12-10

Tovarniška za-loga sukna **Kiesel-Amhof** v Brnu.

Uzorce brezplačno in franko. Pošiljatev prav po vzorcu.

Pozor! P. n. občinstvo posebno opozarjamo, da je blago pri naravnostni naročitvi dosti ceneje, kakor pri vmesnih prodajalcih. Tvrda Kiesel-Amhof v Brnu pošilja vse po res tovarniški ceni brez podražbe rabata.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12,

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje

cerkvene posode in orodja.

Staro blago popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, katero se izplačuje na obroke. Prečast. p. n. naročevalec si obroke sam lahko določi. 386 52-50

Pošilja vsako blago poštine prosto.

Za majnik:

17 Marijnih pesem

za solospve, mešan zbor in orglje,

zložil **Ign. Hladnik.**

Op. 25. 437 2-2

Cena 70 kr.

Dobi se v Katol. Bukvarni, pri Schwentnerju v Ljubljani, in pri Krajcu v Novem Mestu.

Vabilo

37. izrednemu občnemu zboru

p. n. društvenikov meščanskega zavoda za nastanitev vojakov v Ljubljani,

kateri bode

v nedeljo, dne 7. maja 1899. l.,
dopolodne ob 1/11. uri

v telovadnici II. mestne ljudske šole na Cojzovem grabnu.

Razgovori:

1. Letno poročilo in sklep računa za leto 1898.
2. Odobrenje skupil za meščansko vojašnico in parcelo ob Opekarski cesti katastr. občine Trnovsko predmestje.
3. Posamezni nasveti.

Vodstvo meščanske vojašnice
v Ljubljani.

438 2-1

Lepo posestvo

v Št. Vidu na Dolenjskem

je na prodaj pod ugodnimi pogoji. Hiša z gospodarskim poslopjem sredi vasi je pripravna za gostilno, mesarijo in trgovino. V hiši je tudi ledenica. K posestvu spadajo tudi njive, travniki, gozd itd. 434 2-2

Pojasnila daje uredništvo »Slovenca«.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dne do dne po 4 1/2%. Poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 4. maja.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 95 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 60 »
Avstrijska zlata renta 4%	119 » 30 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 » 25 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 80 »
Ogerska krona renta 4%, 200	97 » 30 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	916 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	357 » 75 »
London vista	120 » 45 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 92 1/2 »
20 mark	11 » 78 »
20 frankov (napoleonidor)	9 » 55 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 50 »
C. kr. cekini	5 » 68 »

Dne 3. maja.	
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 » 25 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 75 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 » 80 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 » 40 »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » 50 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » 75 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	97 » 90 »
Prijoritete obveznice državne železnice	— » — »
> južne železnice 3%	165 » — »
> južne železnice 5%	— » — »
> dolenjskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 25 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	85 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 75 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 » 60 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3385 » — »
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	460 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	56 » 75 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	106 » — »
Montanska družba avstr. plan.	242 » 85 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	192 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 12 »

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zrupe pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestal sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.